NUM XXXII.

w SOBOTĘ DNIA 12. SIERPNIA ROKU 1786

Z Wilna dnia 12. Sierpnia. W Przeszły Czwartek przybył tu JPan *Chreptowicz* Pod kanclerzy Lit.

Z Paryża dnia 10. Lipca. Mówią, że Administratorowie nowey *Ostindyiskiey* kompanii, żądali pozwolenia założyć ieszcze 10,000. nowych *Akcyi*, każda po 1000. *Liwrow*, gdyż Fundusz ich wynoszący 20. millionow nie iest dość wystarczaiący, dla tak mocno szerzącego się handlu. Ale Generalny Korolernt odrzucił to Administratorow Kompanii żądanie.

W tych dniach głoszono, że Hrabia *de Mirabeau*, otrzymał rozkaz, przecz ustąpić z Królestwa, z przyczyny (iak nie-

ktorzy powiadaią) iż on Margraffa *d' Aſtorga*, iednego z Dyrektorow Banku *Hiszpańſkiego de St: Carl*, na poiedynek do *Spaa* wyzwał. Dziś twierdzą, że pomieniony Hrabia wyiechał *do Berlina*, y że ten wyiazd, dał okazyą do tey pogłoſki.

Stany *de Bretagne* poſtanowiły wyſtawić Statuę dla Króla Jmci *w Breſt*. Pan *Jolliers*. barzo ſławny Architekt, podał proiekt, ażeby pomienioną Statuę wyſtawiono na dziedzińcu Zamkowym *w Breſt*.

Pewne Towarzyſtwo obiecało naſzey *Oſt. Jndyiſkiey* kompanii dać kapitał 2. Millionow na ſześć procentu; obaczemy, czy otrzyma ona pozwolenie przyiąć tenże kapitał.

Z Londynu dnia 11. *Lipca*. Przytrafiło ſię u Dworu teraz to, czego iuż od nieiakiego czaſu ſpodziewać ſię należało. Xiążę Jmć *de Galles*, ſyn Królewſki widząc barzo uwikłane ſwe intereſſa domowe, y że długi iego przechodzą 250,000. *Funtow Szter*: przedſięwziął podać ie Królowi, y żądał rady y ſpoſobu do ich zaſpokoienia. Dnia 4. tego mieſiąca, *Lord Southampton*, imieniem Królewikim złożył odpowiedź Xiążęciu Jmci, w którey Król Jmć między innemi ważnemi rzeczami wyraża, iż niemoże wchodzić do tego intereſu, y że nie znayduie na to rady w ſwoiey ſzkatule. Przeto Xiąże Jmć przedſiewziął rezolucyą, żyć iak prywatny człowiek, aż poki nie wypłaci ſwych długów; zatrzymuiąc tylko na rok 10,000. *Funtow Szter*: na expens dla ſwey oſoby, y czworgu Dworſkich affidowanych, a co rok 40,000 *Fun: Szter*: obracać na opłacenie długow. Wſzyſtkie powozy, konie &c. Xiążęcia Jmci. będą ſprzedane na iego kredytorow, y iakożkolwiek uniżaiący ſpoſob obrał dla ſiebie ten Xiąze, z tym wſzyſtkim wolał raczey ſakryfikować honor y doſtoyność ſwoię, aniżeli naśladować ſwych przodkow, których długi po dziśdzień nie ſą ſpłacone. Xiąże Jmć dnia wczorayſzego wyiechał do wod *de Brington*; z którym zabrał iuż ściſłą znaiomość Pan *Caglioſtro*, za ſwym *Paryża* przybyciem.

Z Hagi dnia 11 *Lipca*. Liſty z *Kapu dobrey Nadziei* donoſzą że ſię barzo żalą na to, iż tam w

kurile będące papierowe pieniądze, mocno poczynaią falszować. Pewny, który znaczną summę takich pieniędzy nafałszował y dał im kurs, gdy miał być zato aresztowany, uciekł.

Na usilne prożby Stanow Zelandzkich, Xiąże Stadhuder, który miał z Middelburg wyieżdżać, dnia 7. tego miesiąca, odłożył swoy wyiazd do dnia 12. Gdy będzie on nazad po wracał, ma zabawić w Goes ze dwa dni.

Z Austryi dnia 12. Lipca. Reyment Jnfanteryi zwany *Preis*, otrzymał ordynans do marszu do *Węgier*. za którym może tam pospieszą niektóre Reymenta z *Styryi*. Pewnie te Reymenta na granicę *Turecką* ściągać będą. Oboz przy *Pest*, który od dnia 10 tego miesiąca aż do 25. Sierpnia trwać będzie, składa się ze 36. do 38,000. ludzi.

Słychać, że Cesarz Jmć, zamyśla ufundować Akademią w *Pest* dla osob rozmaitey Religii.

Dekret, podług którego ów *Potstazky* za falszowanie ban kowych biletów, skazany był na ciągnienie statkow y publiczne roboty, odmieniony został na wieczne więzienie w Fortecy. Ma on na dzień brać po 17. *Graycarow*.

Z Wiednia dnia 12. Lipca. Cesarz Jmć, dnia 23 przeszłego miesiąca, był w *Warasdinie*, dnia 24 w *Agram* znaydował się, a ztamtąd dnia 15. przybył do *Carlstadt*.

J. Pan Hrabia *Rzewuski* Generał Maior w woysku Cesarskim, y Kapitan Szlechetney *Gallicyiskiey* Gwardyi, dnia 16. Czerwca w Dobrach swoich na *Ukrainie* w 59. wieku swego umarł.

Z Paryża dnia 14. Lipca. Już naostatek wyszedł w druku Dekret Parlamentu pod datą dnia 31. Maia ferowany, na osoby uwikłane do Processu o ową brylantową sztukę. y dnia wczorayszego po publicznych mieyscach porozbiiany został.

Piszą z *Chaise Dieu*, że rana, którą Xiąże Kardynał miał na kolanie, otworzyła się, y że iest nadzieia, iż zupełnie będzie uleczony.

Mówią, że Pan *Cagliostro* pisał z *Londynu*, iż chce nazad powrócić do *Paryża*, ieżeli Proces iego przeciwko Gubernatorowi *Bastylii* Kommissa-

rzowi Chenon, porządnie u Są-
du ordynaryinego będzie prowadzony. Ale ponieważ Król Jmć naznaczył iuż Kommissyą złożoną ze czterech Konsyliarzow, do weyrzenia w tę sprawę; przeto zostanie on bez wątpienia w *Londynie*. Gubernator *Bastylii* wydał wzaiemnie pismo, zbiiaiące skrypt Pana *de Cagliostro*. To pismo ieszcze nie iest publiczne dotąd.

Nasza przy *Cherbourg* będąca Ewolucyi Eskadra, płynąc do *Vliessingen*, szturm wytrzymała który ią zaniosł do *Dunen*.

Z Londynu dnia 14. Lipca. Podług nayświeższych nowin z *Ostindyi Tippo-Saib* nie zastrzelony został od swoich Indzi, ale otruty. Sekretarz *Vice-Reya Irlandzkiego*, przybył tu z *Dublinu*. Słychać, że *Irlandya* do Traktatu między *Austryą* y *Francyą* weyść ma.

Z Hagi dnia 15. Lipca. Dnia 11. tego miesiąca Rada przez list upraszała Xiążecia *Stadhudera* o wydanie ordynansu, ażeby z batalionu konsystuiącego w *Roterdamie*, cztery kompanie wymaszerowały do *Schrenhoven*.

Minister *Francuski* z Vice-Hrabią *de Vergennes* y Hrabią *de Viviers* obieżdża pryncypalnieysze Miasta naszey Rzeczypltey.

Z okoliczności podróży Króla Jmci *Francuskiego* do *Cherbourg*, nad tym uwagę zastąnowić rzecz iest godna, iż następuie: „*Jerzy III* wstąpił na „Tron *Angielski* Roku 1760. y „13 Roku swych rządów, a „nawet 23 Czerwca, Roku „1773. udał się był do *Portsmouth*, y tam trzymał rewię „morskiey Floty. *Ludwik XVI* „we 13 lat potym, y nawet „23 Roku swych rządów, udał „się do *Cherbourg* y dnia 23. „Czerwca pierwszy raz był „na Woiennym Okręcie.„

Z Hagi dnia 18. Lipca. Hrabia *Maillebois* wyiechał do swego Gubernium w *Breda*. Otrzymał on powiększenie swey intraty, ieszcze odbierze summę w nadgrodzie za to, iż Korpus iego zostało abszeytowane, Dnia 17. tego miesiąca Dwor Xiążęcia *Stadhudera* wyiechał z *Midelbourg*, a dnia 24. stanął w *Loo*. Dnia wczorayszego Minister *Francuski* z Vice-Hrabią *de Vergennes* y Hrabią *de Viviers* powrócił tu z *Amsterdamu*.

SUPLEMENT

DO GAZET WILENSKICH

w SOBOTĘ DNIA 12. SIERPNIA ROKU 1786

Z Malty dnia 27. Czerwca. Nasz *W. Mistrz Maltański*, posłał drogi w kleynotach podarunek, nowey wieku naszego Bohatyrce, Damie *Dufrenoi*, a to z następuiącey godney podziwienia przyczyny. Statek ieden morski, płynął nie dawno do *Genuy* (na którym znaydowała się pomieniona J. Pani *Dufrenoi* iako podróżna) od rozmaitych Korsarz w attakowany, y tak mocno skołatany, iż blisk iuż był zatonienia. Z tey okoliczności chcąc korzystać Korsarz *Algierski*, przypadł śmiało z uzbroionemi ludźmi do tegoż statku, grożąc wycięciem y zatopieniem, ieśli się nie podda. Gdy się iuż wszyscy do poddania się zabierali ta podróżna Dama, porwawszy od iednego ramionego maytka długi rapier, uderzyła sama iedna na *Barbarzyncow*, sztychem y cięciem z niewypowiedzianą zręcznością y śmiałością ich raniąc y zabiiaiąc. Ośmieleni tym wszyscy, rzucili się do broni, y nietylko nieprzyiacielowi odięli się, ale go nawet do ucieczki przymusili wielu z tych zboyców zabiwszy. Gdy ta Bohatyrka do brzegu potym zawinęła, spotykał ią z honorami Margraf *de St: Christeaux*, y zwycięski z lauru wieniec na głowę iey swą ręką włożył, oraz portret tey przedziwney Damy do Królowey *Francuskiey* posłał.

Ultimatum Dworu *Rossyiskiego*, do zawarcia handlownego traktatu, iuż iest przywiezione y nasz Minister przy Dworze *Peterzburskim*, wkrótce otrzyma instrukcye na podpisanie.

powtórnie donoszą, że wzięte do aresztu w *Cassel*, rozmaite osoby, wchodzące do Kommissyi woyskowey, z przyczyny iż przy zdawaniu rachunków, wielka ich pokazała się niewierność. Kommissya delegowana do słuchania pomienionych rachunków, trwa dotąd, y teraźnieyszy Landgraff, iak słychać tym sprawiedliwiey y surowiey przestępcow za to zechce ukarać, im barziey iego ociec, bywał zwodzony i oszukiwany od swych sług niewiernych.

Z Włoch dnia 2. *Lipca.* Officyaliści na Cłach zostaiący, obiecali co rok wypłacać półtora Milliona *Szkudow Oycu S.* za całe Cło w Państwie Papieskim.

Z Turcyi dnia 4. *Lipca.* Ostatniey daty prywatne listy donoszą z *Stambułu* o nowey w żywych terminach Deklaracyi, podaney przez *Rossyiskiego* Ministra JPana *de Bułhakow*, względem przechodzenia *Kubańskich Tatarow*, y względem znayduiących się u nich taiemnych *Porty* Posłańcow. Jnternuncyusz Cesarski Baron *de Herbert*, iak słychać, poparł tey Deklaracyi Notą Ministeryalną. Ieszcze na to wypadnie. Słychać, że Baronowi *de Herbert* 220,000. *Piastrow* ma *Porta* w gotowiznie wypłacić, nadgradzaiąc szkody w *Austryi* poczynione w roku 1784. od łotrowskich band *Tureckich.*

Z Wenecyi dnia 4. *Lipca.* Kapitan Basza z Flotą swoią, przybył do *Metelino* na *Archipelagu.*

Z Włoch dnia 5. *Lipca* Dwor *Neapolitański* o to mocno nalega u Stolicy *Rzymskiey*, ażeby tak iak w Państwie *Austryackim* wszyscy Zakonnicy, nie przypuszczaiąc rożnicy żadney, Dyecezalney Iuryzdykcyi Biskupiey, byli podlegli.

W Xięstwie *Medyolańskim*, wszystkie Kapituły przy Kollegiatach, wyiąwszy tylko Kapitułę Katedralną maią być skassowane y zniesione, Kanonikom, będzie wypłacana pensya.

Cesarz Jmć, w *Pawii*, Generalne Seminarium wystawić kazał, gdzie wszyscy przyszli *Teologowie* przez cztery albo pięc lat uczyć się będą powinni. Także całe Swieckie y Zakonne Duchowieństwo *Austryackiey Lombardyi*, w teyże Aka-

gii ma ſię uczyć, y w niey ſię doſkonalić.

Algierczycy na morzu wielkie ſprawuią niebeſpieczeńſtwo. Papieſkie galery, iuż ſą w gotowości wyiść na morze Iedna *Algierſka Tartana*, od *Neapolitańſkiey Szebeki* zabrana zoſtała.

W *Spoletto*, dnia 21. Czerwca, 9. trzęſienia ziemi uczuć ſię dały, przez które wiele zawaliło ſię kominow z rozmaitych domow

W *Rzymie* ſpodziewany ieſt Prokurator Xiążęcia Kardynała *de Rohan*, ktory ma tam przybyć końcem uſprawiedliwienia go w tey mierze iż obrał ſobie za ſąd Parlament *Paryſki*. Także doſzła tam nowina, że w *Hiſzpanii* iuż ieſt rozpoczęta reforma Zakonnikow, y że w *Salamance* kilka Klaſztorow znieſiono.

W wigilią *SS. Piotra* y *Pawła* Apoſtołow, *Neapolitańſki W. Connetable* oddawał *Oycu S.* hołd zwykły.

Z Wiednia dnia 8. Lipca. Donoſzą nam, że Ceſarz Jmć w podróży ſwoiey, w zupełnie dobrym ſię zdrowiu; znayduie że lud kupami zbiega ſię, częścią dla widzenia ſwego Monarchy, częścią (y barziey) dla podania mu Suppliky Memoryałow; których tak wiele podano Ceſarzowi Jmci, iż woz oſobny będzie niemi napełniony, dla zawiezienia ich do *Wiednia* Głoſzą teraz, że proiekta, które General *de Geney* podał Monarſze względem oznaczenia nowych granic, zoſtały odrzucone, y że Inſpekcya granic, zlecona ieſt Generałowi *Conamely*.

Z Auſtryi dnia 8 Lipca. Dnia 27. Czerwca o godzinie 7. ranney, ſpalono publicznie w *Wiedniu* wiele kontrabandow czyli towarow zakazanych.

W *Peſt*, pod bytność Monarchy, ma być złożony niby Seymik. Maią być także porobione nowe herby, w których będą połączone w iedno herby *Węgierſkie* i *Siedmigrodzkie*. To ſłuży za dowod że Króleſtwo *Węgierſkie* y Ziemia *Siedmigrodzka*, nigdy nie będą złączone z Arcy-Xięſtwem *Auſtryackim*.

Z Paryża dnia 9 Lipca. W tych dniach exekwowano męża y żonę, którzy falſzowali monetę. Spoſób iakim oni zoſtali odkryci, barzo ieſt oſobli-

swych synow 5 lat maiącemu, falszywy talar do zmienienia Winiarz, u ktorego on chciał go zmienić powiedział mu: *moie dziecko, ten talar iest nie dobry* Dziecko mu na to odpowiedziało: *To być niemoże, gdyż moy ociec sam te talary robi.* Tym sposobem potrafiono doyść prawdy y odkryć występek.

Z Werfalu dnia 12 *Lipca.* Królewna, którą Królowa Jmć rozwiązana zostala, oprocz tego imienia, które iey Król Jmć nadał, otrzymała na Chrzcie Swiętym imiona *Helena, Beatrix.* Biskup *de Metz, W. Ialmużnik,* odprawował Chrztu ceremonią, a *Monsieur* imieniem bernatora *Austryackiey Lombardyi z Madame Elisabeth de France* trzymał do Chrztu. Król Jmć y Królewska Familia, Xiąże *d' Orleans.* Xiąże *de Bourbon* Xiąże *de Conti,* y Xiąże *de Penthievre,* byli przytomni podczas pomienionego Chrztu. Zaraz po rozwiązaniu Królowey Jeymci, oglosil o tym w *Paryżu* Kawaler *de Montesquieu Fezensac* Vice Leytnant Królewskiey Leybgwardyi a Hrabia *de Vergenes* porozsyłał kuryerow z oznaymieniem o rozwiązaniu Królowey Jeymości do Ministrow znayduiących się przy zagranicznych Dworach.

DONIESIENIE z PRUS

J. P. Amstrath Müllenkapf w Kaszubach *o mile od* Trakenen *Dobr Króla Jmci Pruskiego, i o mile od* Wisztyńca *miasteczka Polskiego będący, chce cale swoie stado, barzo dobrego i zwiętnego gatunku na dniu 19. Septembra w roku terazniey szym 1786. w sposob aukcyi sprzedać. Rzeczone stado zkladaią* 1mo. *Pięć ogierow, z których* ieden *światło gniady 5 letni,* drugi *kary 4letni* Trzeci *wrony 10. letni* Czwarty *Kasztanowaty w elbie i nogi biale maiący 4 letni.* Piąty *cisawy z odmianami 5 letni* 2do *Czterdzieści klacz, częścią z zrzebientami, częścią bez zrzebiont, w szakże wszyskie z pomienionemi ogierami odstanowione.* 3tio *Siedmaście sztuk mlodych zrzebców od 2. 3 do 4. lat.* 4to *Trzydzieści dziewięć sztuk mlodych także od 2. 3. do 4. lat klaczek. Ktoby miał ochotę, nabyć dobrych koni niech się stawi na dzień 19 Septembra w czasie rannym w* Kaszubach.